

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ГРАД ЗРЕЊАНИН
ЧЛМОВИМА ГРАДСКОГ ВЕЋА
ГРАДОНАЧЕЛНИКУ, Г-дину МИЛЕТИ МИХАЈЛОВ

Зрењанин, 25.10.2010. год.

ГРАДСКА УПРАВА ГРАДА ЗРЕЊАНИНА
ОДЕЉЕЊЕ ЗА ПОСЛОВЕ ОПШТЕ УПРАВЕ

Примљено: 28 ОСТ 2010

Орган	Орг.јед.	Број	рилог	Вредност

Поштовани,

Обраћамо Вам се у поводу ПРЕДЛОГА „ПЛАНА КАПИТАЛНИХ ИНВЕСТИЦИЈА ГРАДА ЗРЕЊАНИНА“ који нам је достављен на увид.

Сматрамо да је ово документ од изузетног значаја и да би по питањима којима се бави овај документ требали јавно да се изјасне сви одговорни субјекти града Зрењанина јер се тиче судбине и будућности града и његових становника и привреде.

ЗРЕПОК, као организација која настоји да окупи најискусније и најуспешније пословне људе Зрењанина који су град Зрењанин одабрали за центар својих животних и пословних активности, има тим пре, не само право већ и обавезу изношења мишљења по питању главних градских приоритета.

СТАВ ЗРЕПОКА О ПРЕДЛОЖЕНОМ ПЛАНУ КАПИТАЛНИХ ИНВЕСТИЦИЈА ГРАДА ЗРЕЊАНИНА

ПОЗИТИВНО:

- ⊕ За похвалу је то што је градска управа увидела потребу да се једним посебним документом у виду Плана капиталних инвестиција издвоје најзначајнији и најургентнији проектни приоритети, као и то што је за израду таквог документа обезбеђена подршка консултаната Програма Подстицаја економског развоја општина (MEGA);
- ⊕ Сматрамо добрым и то што је за израду овог документа задужен Савет за развој и Привредни савет града Зрењанина јер су већ радили на Акционом плану стратегије за период 2010.-2013. године и најбоље су упућени у кључне проблеме града;
- ⊕ Поздрављамо и покушај да се за израду овог документа постави системски приступ који подразумева претходно утврђивање критеријума за одабир приоритета;
- ⊕ Добар избор приоритетних тема уз једину примедбу да недостаје тема „ваздух“ због познатог проблема загађености ваздуха и недостатка зелених површина;
- ⊕ За похвалу је то што је претходно урађена пројекција буџета града Зрењанина до 2014. године, која може да послужи као основа за одређивање нивоа задуживања за капиталне инвестиције и планирање финансијског оквира за предложене капиталне пројекте.

НЕГАТИВНО:

- Утврђена методологија може бити користан помоћни алат за одабир приоритета, али само под условом да постоје тачне и детаљне информације о свим пројектима који се рангирају, што и сам предлагач

признаје: „Кључно је било да избор пројектата буде поткрепљен поузданим, тачним и релевантним информацијама“. Свакако да је једна од кључних информација о неком пројекту његова предрачунска вредност, а њих очигледно нема. У приложеној табели од 22 селектирана пројекта само за седам је приказана предрачунска вредност! (Вредност тих 7 пројекта је безмало 2 пута већа од онога што је могуће очекивати у наредне 4 године да се из буџета издвоји на име капиталних инвестиција). Предлагач Плана капиталних инвестиција при завршетку текста сам констатује: „...не постоје потпуне информације о вредности свих планираних капиталних инвестиција (углавном због недостатка средстава за израду пројектно-техничке документације)“. Поставља се, онда, сасвим логично питање: како се уопште може вршити рангирање значаја пројекта и одређивати њихов ниво приоритета када не постоје ни техничка документација о њима нити предрачунска вредност и какве ту онда методологије могу помоћи!?

- У приложеној табели у којој су на бази утврђених критеријума и усвојене методологије поређани пројекти по редоследу приоритета има читав низ нелогичности који говоре у прилог томе да је овакав метод потпуно нефункционалан, непримерен и тешко примењив и да не може допринети остварењу основног циља. Нпр. „Пројекат израдње пречистача за отпадну воду на излазу из града“ је рангиран на 4. месту по приоритету са 5 бодова више у односу на „Пројекат завршетка обилазнице“ који је на 6. том месту. Када се пажљиво погледа у чему је разлика, видеће се да је у питању 5 бодова по критеријуму „Средства обезбеђена за реализацију“. Вредност пројекта изградње пречистача за отпадну воду је 3,12 милијарди динара (скоро колико је предвиђено за комплетне капиталне инвестиције у периоду од 2011. до 2014. године!). Међутим, предлагач Плана капиталних инвестиција никде не наводи шта подразумевају „Средства обезбеђена за реализацију“? Од кога су и у коликој мери обезбеђена? Исто тако, никде није ни образложено зашто је битније да имамо чистији Београд на излазу из града него у самом граду, а познато је да су највећи загађивачи Београда управо узводно од града (Бродоградилиште и уљара). Други пример за илустрацију је „Пројекат изградње 4 коловозне траке у Николе Пашића“ који је добио 5 бодова предности у односу на „Пројекат завршетка обилазнице“ по критеријуму „Обавезан пројекат“ који подразумева да је локална самоуправа у обавези да реализује такав пројекат. Међутим, никде не постоји објашњење зашто је наша локална самоуправа обавезна да реализује овај пројекат а није обавезна да реализује „Пројекат завршетка обилазнице“? Тако, по овој методологији испада да је важнији посао изградити 4 траке у Николе Пашића улици него завршити заобилазницу иако је свима јасно да би завршетак заобилазнице смањио фреквенцију сabora на целом граду па самим тим и растеретио улицу Николе Пашића чиме би се довело у питање да ли је уопште то и потребно урадити.
- Предлагач Плана оправдано констатује да је „уочљива диспропорција између планираних средстава из буџета и потреба које су веће у односу на могућности“ или и оптимистички констатује „Међутим, поред средстава из буџета града, као потенцијални извор финансирања капиталних инвестиција идентификовани су други извори, као што су: Национални Инвестициони План, Фонд за капитална улагања АП Војводине, кредити по повољним условима (нпр. Of кредитна линија), међународне финансијске организације и фондови ЕУ, као и учешће приватног капитала.“ За све оне који буду заинтересовани за овај План а посебно за оне који буду требали да се по његовом питању изјашњавају и гласају, било би од велике користи да они који су радили на изради Плана капиталних инвестиција допуне исти са досадашњим искуствима у погледу тако обезбеђених средстава тако што ће изнети табеларни приказ за претходне године (период 2007. – 2009.) и осим тога, направити пројекцију (што је могуће реалнију на бази досадашњих искустава и информација којима располажу) шта се може очекивати и пројектовати од таквих прихода у наредном периоду (2011. – 2014.).
- У приложеном Плану капиталних инвестиција приказан је и табеларни приказ буџетских ставки у претходне 3 године као и њихова пројекција у наредне 4 године. Упада у очи да су укупни буџетски приходи у 2009. години (2,68 милијарди динара), пали у односу на 2008. годину (3,36 милијарди динара) за 20,2% а да су при томе издвајања за зараде запослених у локалној администрацији и код буџетских корисника (и поред „замрзнутих“ плате у јавном сектору) са 811 милиона динара (у 2008. години) порасли на 923 милиона динара у 2009. години (+13,8%). Још више упада у очи то што се пројектује и за наредну 2011. годину да издвајања за зараде наставе са растом (на 953 милиона динара), а да се при томе предвиђа да издвајања у тој истој години за капиталне инвестиције буду 806 милиона динара или безмало 20% мања од издвајања за зараде запослених. Ако се погледају пројекције за 2010. годину видеће се да се очекује да на име зарада запослених у локалној администрацији буде утрошено 1/3 од

укупних буџетских прихода! Још је горе ако се упореде средства утрошена на зараде у 2009. години од 923 милиона са изврним текућим приходима буџета (од чега би било логично да се издржава администрација и рад локалне управе) а који су у 2009. години износили 675 милиона динара (што је за целих 250 милиона динара мање од потреба за финансирањем само зарада локалне администрације). Ово очигледно указује да имамо скупу и непримерену администрацију која није у складу са могућностима и потребама овог града и да је у таквим условима тешко говорити о „капиталним инвестицијама“ које су мање од онога што се издава на зараде запослених.

СЛАЖЕМО СЕ:

- Постоји потпуни несклад између жеља и потреба града Зрењанина са једне стране и могућности са друге стране;
- Неспорна и неопходна потреба да се дефинишу приоритети и да се сва расположива средства фокусирају за реализацију заиста кључних капиталних приоритета

ЗАКЉУЧУЈЕМО:

Предложена ранг листа приоритета није у складу са стварним интересима и приоритетима града Зрењанина. По основу предложена, селектирана и „исфилтрирана“ 22 пројекта и ранга њихових приоритета наш предлог је следећи:

ПЛАН КАПИ АЛНИХ ИНВЕСТИЦИЈА ЗА ПЕТОГОДИШЊИ ПЕРИОД (2010. до 2014.) ПО "ЗРЕПОК"-овом РАНГУ ПРИОРИТЕТА

Редни број	Област -према Стратегији одрживог развоја општине (града) Зрењанин
	ИНФРАСТРУКТУРА
	Назив пројекта
1	Зав. шетак обилазнице
2	Изградња аутономног погона за грејање
3	Реконструкција раскрсница: Милетићева - Пашићева и Бригадира Ристића - Обала Соње Маринковић
4	Изградња гараже на новој пијаци и код главне поште
5	Асфалтирање паркинга (израда спратне гараже на платоу Вук Караџић) и асвалтир. ње паркинга у Југ Богдана
6	Паркинг нова пијача
7	Изградња пречистача за пијаћу воду
8	Завршетак друге фазе уређења језера 2
9	Довршење централног гробља
10	Изградња пречистача за отпадну воду
11	Изградња 4 коло. озне траке у улици Николе Пашића
12	Уређење пословног простора у улици Бригадира Ристића
13	Завршетак сређивања центра III фаза
14	Уређење језера 1 и 3
15	Реконструкција канализације на Багљашу
16	Реконструкција канализације у централном градском језгру
17	Уређење објекта у улици краља Александра Карађорђевића
	ЕКОНОМИЈА И ПРИВРЕДА
1	Побољшање квалитета туристичке понуде (уређење камп излетишта "Тиса", уређење градског купалишта "Пескара")
	ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
1	Санација, рекултивација и затварање депоније
2	Регионална депонија

ДРУШТВЕНИ РАЗВОЈ	
1	Одржавање, санација и реконструкција школских објеката
2	Реконструкција библиотеке
3	Изградња шесте и седме етаже болнице

Међутим, обзиром на изузетну важност реализације Акционог плана имплементације одрживог развоја града Зрењанина за период 2010. – 2013. године (усвојен у првој половини ове године) по живот и будућност града Зрењанина, као и обзиром на изразито лошу економску ситуацију у целој земљи, а нарочито у нашем граду,

ПРЕДЛАЖЕМО:

1. Дефинисати конкретних 5 – 6 кључних, приоритетних задатака и циљева које градска власт треба да испуни а који се објективно могу завршити у наредне 4 године са планираних приближно 4 милијарди динара средстава које град може издвојити из буџета на име капиталних инвестиција;
2. Обезбедити консензус свих релевантних и најважнијих чиниоца друштвеног живота града Зрењанина у погледу кључних задатака;
3. Ангажовати стручну и квалитетну, одговорну особу са вишегодишњим доказаним исткуством која ће предложити, оформити и предводити тим најквалитетнијих и најстручнијих људи из поједињих области у којима су постављени циљеви, а који ће бити задужен за реализацију истих;
4. Идентификовати и окупити све људе и организације (из политike, привреде, културе, спорта...) који желе и могу допринети остварењу постављених циљева (својим утицајем у Републици, Покрајини, међународним институцијама и свим другим организацијама од значаја);
5. Фокусирати све расположиве капацитете града у остварење постављених циљева;
6. Задужити вођу тима да редовно (месечно) информише градске челнике и целокупну јавност о току реализације постављених циљева и проблемима са којима се суочавају у остварењу циљева и постављених задатака. На такав начин реализација пројекта ће бити знатно убрзана и знаће се ко је одговоран уколико дође до застоја.

НАЈВАЖНИЈИ ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ГРАДА ЗРЕЊАНИНА ПО МИШЉЕЊУ „ЗРЕПОК“-а:

1. ЗАВРШТАК ОБИЛАЗНИЦЕ

Овај посао је инфраструктурни пројекат од изузетног значаја за град и његов развој и сматрамо га најважнијим задатком града Зрењанина без премца.

Немерљиве су користи од завршетка обилазнице:

- растерећење градског језгра од теретног саобраћаја,
- умањење трошкова одржавања постојеће путне инфраструктуре,
- смањење броја удеса и саобраћајних несрећа,
- елиминисање нездовољства великог броја грађана којима је угрожена имовина због непримереног саобраћаја,
- могућност стварања нових индустриских зона а самим тим и нових инвестиција и отварања нових радних места,
- смањење загађености ваздуха итд.

Посао изrade заобилазнице око града Зрењанина је препознат као приоритетан посао још пре двадесет година и не постоји нико озбиљан у граду Зрењанину који би ospоравао значај реализације овог пројекта као приоритетног. Сматрамо да је крајње време да се ова генерација градских челника и одговорних људи у граду „обрачуна“ са овим проблемом и реши га до краја.

2. РЕФОРМА ОРГАНИЗАЦИЈЕ ГРАДСКЕ УПРАВЕ СА ЦИЉЕМ ПОВЕЋАЊА ЕФИКАСНОСТИ РАДА АДМИНИСТРАЦИЈЕ И ЊЕНО ПРИЛАГОЂАВАЊЕ РЕАЛНИМ ПОТРЕБАМА И МОГУЋНОСТИМА ГРАЂАНА И ПРИВРЕДЕ ЗРЕЊАНИНА

Неохподно је направити реорганизацију у локалној администрацији. Бројне су примедбе које грађани и привредници имају на рад градске администрације, њихову спорост и нестручност. Сви упоредни показатељи

који компарирају перформансе наше администрације са локалним администрацијама градова у ЕУ (којој тежимо) говоре у прилог томе да је наша и прегломазна и неефикасна.

Зато је потребно, најпре, ангажовати најквалитетније и најстручније људе на конкурсима који ће имати претходно јасно дефинисане критеријуме без утицаја политике, а потом их поставити на најодговорнија радна места. Након тога, на одговарајући начин утврдити мерила и константно вредновати њихов лични и учинак поверилих им сектора и служби.

Ефикасна и добро организована управа је један од кључних предуслова за развој града, зато треба снимити врсте и количине послова и на бази снимљеног стања пројектовати квалификациону структуру и број извршиоца (као узор треба користити најуспешније градске управе у Србији попут Инђије, Шабца...)

Рад локалне администрације се мора устројити по систему „сервиса грађана и привреде“ како би заиста била у функцији развоја града и на општу добробит његових грађана и привреде, а не да буде сама себи сврха и смисао или средство за задовољење интереса победника на политичким изборима.

3. ИЗРАДА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ГРАДА И СТРАТЕГИЈЕ УПРАВЉАЊА ГРАДСКИМ ГРАЂЕВИНСКИМ ЗЕМЉИШТЕМ

Огроман је неискоришћени потенцијал који град има у свом језгру.

Неопходно је у просторном плану одредити где ће се ширити и развијати град да би потенцијални страни и домаћи инвеститори, а и грађани Зрењанина, могли да препознају свој интерес за инвестирање у Зрењанину и да би могли да планирају своје активности.

Постоји много неискоришћеног простора у самом граду који треба привести најбољој намени. Градским грађевинским земљиштем се, нажалост, не управља на прави начин због недовољно квалитетног рада у институцији која је за то задужена (Дирекција за изградњу).

Годишњи приходи од накнада за уређење градског грађевинског земљишта чине приближно половину укупних предвиђених расхода за капиталне инвестиције, па је из тога више него очигледно колико је важно створити услове за раст ових прихода, а најлакше их је обезбедити уколико се боље искористи и тржишту понуди грађевинско земљиште у оквиру градске зоне у којој већ постоји сва неопходна инфраструктура.

Да ту има много простора види се и по томе што је Зрењанин по површини величине Новог Сада, а да при томе има 3 – 4 пута мање становника и далеко мањи број фирм и предузетничких радњи који пуне буџет града.

4. ИЗРАДА АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА ПРИВЛАЧЕЊЕ ИНВЕСТИТОРА И ПРОМОЦИЈЕ ИНВЕСТИЦИОНИХ ПОТЕНЦИЈАЛА ГРАДА И СНАЖНА ПОДРШКА ИНВЕСТИТОРИМА.

Нове инвестиције су предуслов за решавање главног проблема у Србији и Зрењанину, а то је питање незапослености.

Ово је и најбољи начин за увећање буџетских прихода града. Наиме, лако је утврдити из буџетских ставки да приход од пореза из зарада чини једну трећину укупних прихода. Није тешко закључити шта би значило за пуњење буџета увећање броја запослених, а самим тим и колико би више новца остајало за нове капиталне инвестиције.

Потребно је учинити све да град Зрењанин буде курентан са својом понудом инвеститорима и да као такав буде једна од најпозаљењијих дестинација за инвестиционо улагање.

5. ИЗРАДА ПРОЈЕКТНО ТЕХНИЧКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ ЗА СВИХ 22 ПРОЈЕКТА КОЈИ СУ У АКЦИОНОМ ПЛАНУ ПРЕПОЗНАТИ КАО НАЈЗНАЧАЈНИЈИ

Ово представља основни предуслов да би се ови пројекти уопште једног дана могли реализовати. Осим тога, у условима постојања готових пројеката далеко ће бити лакше обезбедити средства из других извора јер се не ретко дешавало да нека доступна средства из разних фондова нисмо могли користити из простог разлога што нисмо имали детаљно припремљене пројекте и проектно – техничку документацију за њих. Зато сматрамо да ово мора бити приоритетан посао.

6. ИЗРАДА ПЛАНА ИНТЕНЗИВНОГ ПОШУМЉАВАЊА И ОЗЕЛЕЊАВАЊА, КАО И СПРОВОДЊЕЊЕ МЕРА ЗАШТИТЕ ОД ВИСОКИХ ВОДА

Зрењанин и средњи Банат су најнепошумљенији део Војводине, која је најнепошумљенији регион Европе. Неквалитетан ваздух и микроклима су директна последица недостатка шума и зелених површина, а основни су предуслов за квалитетан живот.

Неопходно је подизати ветрозаштитне појасеве, одредити површине у граду и околини које треба да буду пошумљене и у сарадњи друштвено одговорним фирмама, школама, невладиним организацијама, удружењима грађана, међународним организацијама започети пошумљавање истих.

Тражити од „Војводина вода“ да јавност упознају са стањем каналске мреже и мерама које су предузели да се ситуација у будућности побољша.

ЗРЕПОК је уверен да би прихваташем предложеног, град Зрењанин направио значајан искорак у будућности у погледу решавања својих кључних проблема и стварања предуслова за интензиван развој града.

ЗРЕПОК је спреман да помогне у реализацији поменутих пројеката и постављених циљева и задатака у складу са својим могућностима, јер је основна визија ЗРЕПОК-а да Зрењанин постане много боље место за живот него што је данас.

У нади да ће све што је написано и предложено бити препознато и прихваћено као најбољи интерес града Зрењанина и свих његових становника

Унапред захвални,

У име „ЗРЕЊАНИНСКО ПОСЛОВНОГ КРУГА“, Драган Видаковић, председник

Драган Видаковић